

ΚΑΠΝΟΣ¹

καπνός¹, ο, πλ. **καπνοί, οι**, ουσ. [<αρχ. καπνός], ο καπνός. Ο καπνός του τσιγάρου όταν εκτοξεύεται με δύναμη από τον καπνιστή στο πρόσωπο κάποιου θεωρείται προσβλητική ή επιθετική ενέργεια. Όταν όμως ο καπνός αυτός εκτοξευτεί από τον καπνιστή, ανεξαρτήτου φύλου, στο πρόσωπο κάποιου με απαλό τρόπο τότε σημαίνει πως τον ξεχώρισε από την παρέα και δηλώνει ερωτικό ενδιαφέρον. (Ακολουθούν 15 φρ.)·

- *γίνομαι καπνός*, φεύγω με ταχύτητα από κάπου, ιδίως από φόβο ή δειλία, εξαφανίζομαι: «μόλις είδε τους μπάτσους να 'ρχονται, έγινε καπνός». (Τραγούδι: *θα γίνω καπνός, θα γίνω αέρας, θα φύγω στο πέρασμα μιας μέρας*)·

- *δε βγαίνει καπνός εκεί που δεν υπάρχει φωτιά*, βλ. φρ. *χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει*·

- *δε βγαίνει καπνός χωρίς φωτιά*, βλ. φρ. *χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει*·

- *δεν υπάρχει καπνός εκεί που δεν υπάρχει φωτιά*, βλ. φρ. *χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει*·

- *δεν υπάρχει καπνός χωρίς φωτιά*, βλ. φρ. *χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει*·

- *κάθε ξύλο έχει τον καπνό του*, κάθε άνθρωπος είναι και ένας ξεχωριστός χαρακτήρας, μια ξεχωριστή προσωπικότητα: «δεν μπορεί όλοι οι άνθρωποι να έχουν τον ίδιο χαρακτήρα, γιατί κάθε ξύλο έχει τον καπνό του»·

- *με πήγε καπνός κι αντάρα*, φοβήθηκα υπερβολικά, τρομοκρατήθηκα: «μόλις ξέφυγε τ' αυτοκίνητο απ' το δρόμο, με πήγε καπνός κι αντάρα»·

- *μου ανέβηκαν οι καπνοί στο κεφάλι*, θύμωσα πάρα πολύ, εξοργίστηκα, θόλωσα: «όταν είδα να κοροϊδεύει γέρο άνθρωπο, μου ανέβηκαν οι καπνοί στο κεφάλι και τον έσπασα στο ξύλο»·

- *όπου βγαίνει καπνός, υπάρχει και φωτιά*, βλ. φρ. *χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει*·

- *όπου υπάρχει καπνός, υπάρχει και φωτιά*, βλ. φρ. *χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει*·

- *πάω κατά καπνού*, καταστρέφομαι ολοκληρωτικά, εκμηδενίζομαι, εξαφανίζομαι: «απ' τη μέρα που πέθανε ο πατέρας, όλη η οικογένεια πήγε κατά καπνού»·

- *πνίγω στον καπνό*, (για κλειστούς χώρους) τον γεμίζω εντελώς με καπνό: «κάπνιζαν δέκα άτομα συνέχεια μέσ' στο μικρό δωμάτιο και το 'πνιξαν στον καπνό»·

- *... που πήγε καπνός*, λέγεται για κάτι που έγινε με μεγάλη ένταση ή σε υπερβολικό βαθμό: «έφαγα τόσο πολύ, που πήγε καπνός || ήπιαμε τόσο πολύ, που πήγε καπνός || κοιμήθηκα τόσο πολύ, που πήγε καπνός». Πολλές φορές, η φρ. κλείνει με το *κι αντάρα*·

- *προπέτασμα καπνού*, βλ. λ. [προπέτασμα](#)·

- *χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει*, δε βγαίνει κάποια φήμη, ιδίως κακή, σε βάρος κάποιου, αν δεν υπάρχει και κάποια αλήθεια: «για ν' αναφέρεται συνεχώς τ' όνομά του, κάπου θα πρέπει να 'ναι κι αυτός μπλεγμένος σ' αυτή τη βρομοδουλειά, γιατί χωρίς φωτιά καπνός δε βγαίνει»·